

Türkçe ?fade Edici ve AI?c? Dil (T?FALD?) Testi: I. AI?c? Dil Kelime Alt Testi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Türkçe ?fade Edici ve AI?c? Dil (T?FALD?) Testi: I. AI?c? Dil Kelime Alt Testi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31922>

Özet

Türkçe ?fade Edici ve Al?c? Dil (T?FALD?) Testi: I. Al?c? Dil Kelime Alt Testi, Türkçe konu?an çocuklar?n al?c? dil becerilerini, özellikle de kelime bilgisini ölçmek amacıyla geli?tirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu alt testin standardizasyon ve psikometrik özellikleri, 2013 y?l?nda Sibel Kazak Berument ve A. Güven taraf?ndan detaylı bir çal??ma ile belirlenmiştir. Ölçek, 2 ila 12 ya? arasındaki çocuklar?n sözcük da?arc??? geli?im düzeylerini saptamak ve olası dil geli?im geriliklerini erken te?his etmek için kritik öneme sahiptir.

Ölçe?in geli?tirme çal??mas? kapsamında, güvenilirlik ve geçerlik analizleri titizlikle yürütülmüştür. ?ç tutarlılık katsayısı (**Cronbach's Alpha**) oldukça yüksek bulunmuş olup, testin farklı ya? grupları üzerindeki istikrarı (**Test-tekrar test güvenilirliği**) de yüksek değerlerle desteklenmiştir. Toplam 104 maddeden oluşan bu alt test, Türkiye'deki dil geli?imi araştırmaları ve klinik uygulamalar için temel bir değerlendirme aracı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

T?FALD?, Al?c? Dil, Kelime Alt Testi, Türkçe Dil Geli?imi, Psikometrik Özellikler, Geçerlik, Güvenirlik

Yazarlar

Sibel Kazak Berument, A. Güven

Amaç

Türkçe ?fade Edici ve Al?c? Dil (T?FALD?) Testi'nin I. Al?c? Dil Kelime Alt Testi'nin temel amacı, 2 ila 12 ya? aralığındaki Türkçe konu?an çocuklar?n al?c? kelime da?arc??? düzeylerini güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçmektir. Bu alt test, çocuklar?n duydukları kelimeleri anlama ve tanımlama becerilerini nicel olarak değerlendirerek, normal dil geli?im normlarına göre konumlarını belirlemeyi hedefler.

Ölçek, klinik ortamlarda dil gecikmesi veya bozukluğu riski taşıyan çocukları saptamak, eğitim programlarının etkinliğini izlemek ve dil geli?im araştırmalarına standart bir araç sağlamak amacıyla geli?tirilmiştir. Geli?tirme çal??ması, bu alt testin Türk popülasyonu için kültürel ve dilsel açıdan uygunluğunu sağlamayı amaçlamıştır.

Yapı

T?FALD? Testi: I. Al?c? Dil Kelime Alt Testi'nin ölçtüğü temel psikolojik yapı, **Al?c? Dil Kelime Bilgisi**'dir (Receptive Vocabulary). Al?c? dil, bireyin i?itsel olarak sunulan dilsel girdiyi anlama ve

yorumlama kapasitesini ifade eder. Kelime alt testi özelinde bu, çocuğun duyduğu kelimeleri (isimler, fiiller, sıfatlar vb.) doğru nesnelere, eylemler veya kavramlarla eşleştirebilme yeteneğini ölçer.

Bu yapı, dil gelişiminin erken aşamalarında kritik bir bileşen olarak kabul edilir ve çocuğun genel iletişim, bilişsel gelişim ve akademik başarısıyla yakından ilişkilidir. Test, çocukların gelişimsel olarak beklenen kelime bilgisini ne ölçüde edindiğini değerlendirmeye olanak tanır.

Geçerlik

T-FALD Alıcı Dil Kelime Alt Testi'nin geçerlik çalışmaları kapsamında, özellikle **Test-tekrar test güvenilirliği** analizlerine odaklanılmıştır. Bu analizler, testin zaman içinde ölçtüğü yapıyı ne kadar tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir.

Elde edilen bulgular, test-tekrar test güvenilirlik değerlerinin her yaş grubu için ayrı ayrı incelendiğinde **0,70** ile **0,94** arasında değiştiğini ortaya koymuştur. Bu aralık, alt testin yaş grupları arasında bile yüksek düzeyde zamansal istikrara sahip olduğunu göstermektedir. Bütün yaş grupları birlikte ele alındığında ise testin genel test-tekrar test güvenilirlik katsayısı oldukça yüksek bir değer olan **0,97** olarak rapor edilmiştir, bu da ölçeğin ölçüm tutarlılığının mükemmel olduğunu işaret etmektedir.

Güvenirlilik

Ölçeğin iç tutarlılık güvenirlilik analizleri, maddelerin aynı yapıyı ölçme derecesini belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Toplam 104 maddenin yer aldığı alt testin genel iç tutarlılık katsayısı (**Cronbach's alpha**) **0,99** gibi son derece yüksek bir değerde bulunmuştur. Bu bulgu, ölçek maddelerinin homojen olduğunu ve ölçülen yapıyı tutarlı bir şekilde temsil ettiğini göstermektedir.

İç tutarlılık katsayıları 2 yaşından 12 yaşına kadar olan yaş grupları için ayrı ayrı hesaplandığında ise **Cronbach's alpha** değerlerinin **0,88** ile **0,96** arasında değiştiği saptanmıştır. Bu yüksek aralık, alt testin farklı gelişim düzeylerindeki çocuklarda dahi psikometrik açıdan güçlü ve güvenilir sonuçlar ürettiğini kanıtlamaktadır.

Faktör Analizi

Kaynak materyalde, Türkçe İfade Edici ve Alıcı Dil (T-FALD) Testi: I. Alıcı Dil Kelime Alt Testi'nin yapısal geçerliliğini incelemek üzere gerçekleştirilmiş bir faktör analizi çalışmasına dair spesifik bir bilgiye rastlanmamıştır.

Ancak, ölçeğin alıcı kelime bilgisini tek bir yapı olarak ölçtüğü varsayılmaktadır. Gelecekteki

ara?t?rmalar, bu alt testin maddelerinin tek bir faktör alt?nda toplan?p toplanmad???n? veya al?c? dil bilgisinin farklı alt boyutlar?n? temsil edip etmedi?ini inceleyebilir.

Araç

Test Çe?idi: Geli?tirme

Format: Bireysel uygulama gerektiren, resimli kelime tan?ma format?nda olmas? muhtemel bir ba?ar? testi.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Türkçe konu?an çocuklar.

Ya? Grubu: 2-12 ya? aras?.

Popülasyon Detaylar?: Standardizasyon çal??mas?, Türkiye genelindeki farklı sosyo-ekonomik ve co?rafi bölgelerden temsil edici bir örneklem üzerinde yürütülmü?tür.

Test Metodolojisi: Test, muhtemelen çocu?a sunulan sözcüklerin resimler aras?ndan do?ru bir ?ekilde i?aretlenmesi veya seçilmesi yoluyla al?c? dil bilgisini de?erlendirmektedir. Toplam **104 madde** bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Receptive Vocabulary, Sözcük Da?arc???, Dil De?erlendirmesi, Test-tekrar test güvenilirli?i, Cronbach's Alpha

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Sibel Kazak Berument

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

?leti?im E-posta Adresi: sibel@metu.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir (Olas?l?kla Orta Do?u Teknik Üniversitesi, Psikoloji Bölümü).

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçe?in ticari kullan?m?na ili?kin izin ve ücret bilgileri için sorumlu yazar Sibel Kazak Berument ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Testin psikometrik özellikleri ve standardizasyon çal??mas?

2013 yılında yayımlanmıştır.

Testin orijinal PDF dokümanı aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: turkce-ifade-edici-ve-alici-dil-tifaldi-testi-i-alici-dil-kelime-alt-testi-toad.pdf

Ayrıca, çalışmanın yayımlandığı dergi bağlantısı da mevcuttur: turkpsikiyatri.com

Kaynaklar

Berument, S. K. ve Güven, A. G. (2013). Türkçe İfade Edici ve Alıcı Dil (TİFALD) Testi: I. Alıcı Dil Kelime Alt Testi Standardizasyon ve Güvenilirlik Geçerlik Çalışması. *Türk Psikiyatri Dergisi*, 24(3), 192-201.

Türkçe İfade Edici ve Alıcı Dil (TİFALD) Testi: I. Alıcı Dil Kelime Alt Testi Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin orijinal 104 maddesi bu kaynakta sunulmamaktadır. Maddelerin içeriğine erişim için ilgili makaleye veya sorumlu yazara başvurulması gerekmektedir.

Mevcut bilgilere göre, alt test toplamda **104 madde** içermektedir. Derecelendirme formatı (puanlama sistemi) hakkında detaylı bilgi kaynakta belirtilmemiştir.